

Udtrykket »når det skønnes nødvendigt af hensyn til landets sikkerhed« indbefatter udtrykket »under krig eller andre ekstraordinære forhold«, men har ifølge bemærkningerne til § 8 et bredere anvendelsesområde end dette udtryk, jf. Folketingstidende 1981/1982, tillæg A, sp. 1373.

Hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår har som følge af placeringen i mobiliseringsstyrken pligt til at møde ved mønstringer og efteruddannelser ved forsvaret med henblik på at vedligeholde den modtagne værnepligtsuddannelse. Denne pligt følger af den af kvinderne underskrevne kontrakt om tjeneste på værnepligtslignende vilkår.

Hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår har endvidere som følge af placeringen i mobiliseringsstyrken pligt til at forrette tjeneste under krig eller andre ekstraordinære forhold. For kvindelige menige på værnepligtslignende vilkår følger denne pligt af gældende lovs § 8 a, hvori det er fastsat, at kvindelige menige på værnepligtslignende vilkår, der er hjemsendt, har pligt til at forrette tjeneste under krig eller andre ekstraordinære forhold efter nærmere regler fastsat af forsvarsministeren. For hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår, der er uddannet til befalingsmænd og således er personel af reserven, følger pligten af gældende lovs § 8, jf. nærmere ovenfor.

Lovforslaget

Mobiliseringsstyrken nedlægges som følge af aftalen om forsvarets ordning 2005-2009.

Forsvarets totalforsvarsstyrke oprettes. Styrken skal udgøre ca. 12.000 personer og består af hjemsendte værnepligtige mænd og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår, som har gennemgået en totalforsvarsuddannelse. Totalforsvarsuddannelsen er for tiden af 4 måneders varighed. Hjemmeværnet opstiller en regionalt baseret føringsstruktur, hvortil det øvrige forsvaret bidrager med ca. 900 officerer og befalingsmænd af reserven.

Totalforsvarsstyrken eller dele heraf forudsættes indsat i forbindelse med løsning af totalforsvarsopgaver for det danske samfund, eksempelvis bevogtning, førstehjælp, brandbekæmpelse, katastrofeindsats, forsvar mod atomare, biologiske og kemiske kampstoffer, medvirken til opretholdelse af lov og orden mv., såfremt forsvarets stående styrker, det statslige redningsberedskab og hjemmeværnet ikke er tilstrækkeligt. Totalforsvarsstyrken sikrer således, at samfundet råder over tilstrækkelig kapacitet til at imødegå trusler mod Danmark og større katastrofer.

Efter gennemgangen af den første samlede tjeneste i forsvaret hjemsendes de værnepligtige mænd og

kvinder på værnepligtslignende vilkår og overføres til forsvarets totalforsvarsstyrke. De værnepligtige mænd og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der har forrettet den i punkt 2.2 omtalte længerevarende værnepligtstjeneste ved Den Kongelige Livgarde, Gardehusarregimentets Hesteskadron og Kongeskibet Dannebrog i forbindelse med varetagelse af opgaver i relation til forsvarets forpligtelser over for kongehuset, forudses dog ikke overført til forsvarets totalforsvarsstyrke.

Det foreslås, at værnepligtige mænd og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der er overført til forsvarets totalforsvarsstyrke, har pligt til at forrette tjeneste under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde.

Udtrykket »krig eller andre ekstraordinære forhold« i lovforslaget skal forstås som omfattende både begrebet »krig eller andre ekstraordinære forhold« og begrebet »når det skønnes nødvendigt af hensyn til landets sikkerhed« i gældende lov, og skal i øvrigt fortolkes i lyset af den sikkerhedspolitiske udvikling.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10 og 12.

2.4. Udstrækningen af værnepligtiges pligt til at forrette tjeneste i forsvaret efter hjemsendelse fra den første samlede tjeneste

Gældende lov

I henhold til gældende lovs § 7 ophører hjemsendte værnepligtiges pligt til at forrette tjeneste i forsvaret ved udgangen af det år, hvori de fylder 50 år, hvis de er menige, og ved udgangen af det år, hvori de fylder 60 år, hvis de er befalingsmænd. Aldersgrænserne i lovens § 7 gælder tilsvarende for hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår.

Lovforslaget

Det foreslås, at hjemsendte værnepligtige mænd og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår, der er overført til totalforsvarsstyrken, har pligt til at forrette tjeneste i totalforsvaret (efterfølgende tjeneste). Det foreslås, at pligten ophører, når der er forløbet 3 år fra datoen for hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste, medmindre den pågældende er aktiveret i totalforsvaret ved udløbet af 3-års perioden. I sidstnævnte tilfælde foreslås det, at pligten ophører ved udløbet af aktiveringsperioden. Forsvarsministeren fastsætter længden af den efterfølgende tjeneste. På nærværende tidspunkt forudses, at den efterfølgende tjeneste i totalforsvaret højst kan udgøre sammenlagt 3 måneder, som kan afvikles over flere perioder eller